

Jornades:

Els saurins en la cultura popular. 2a Trobada de saurins als territoris de parla catalana

El Matarranya, 19 i 20 d'octubre de 2013

PRESENTACIÓ

És molt fàcil copsar la important presència dels saurins a la societat, de segur que en trobaríem un o més a cada població, però la seua visibilitat formal és molt baixa. És una feina amb una imatge social incerta que solen desenvolupar en solitari i que en molts casos ha quedat relegada als espais "subterranis", envoltada dels tabús del misticisme i la màgia com a bruixots d'aigua.

Tot i això, els saurins segueixen buscant aigua subterrània com ho han fet des de fa milers d'anys. Avui en dia són cridats per empreses perforadores, particulars, ajuntaments... Lluny de la seva extinció, el saurí segueix tenint un paper clau en la localització de les aigües amagades, i no només això, són també útils en la detecció de geopaties, energies tel·lúriques, buscar persones desaparegudes, localitzar jaciments de petroli o vetes de mineral, etc. Un món apassionant que no deixa a ningú indiferent.

A partir d'un dels primers estudis etnogràfics realitzats sobre el tema, es va detectar el poc coneixement que tenia la societat d'aquest col·lectiu i, a la vegada, la poca interacció existent entre ells. Amb aquest doble objectiu, va nàxier la 1a Trobada de Saurins en territoris de parla catalana que va tenir lloc a Tarroja de Segarra (Lleida) el 2011 organitzat per l'ajuntament d'aquesta població i la investigadora del citat estudi, Rosa Ma Canela. L'èxit va superar totes les previsions, més de 190 inscrits de 26 comarques diferents, i ara volem agafar el testimoni d'aquella trobada amb l'organització al Matarranya de la 2a edició.

PROGRAMA

DISSABTE MATÍ

Vall-de-roures

Seu de la Comarca del Matarraña/Matarranya

9,30 h. Rebuda dels participants i entrega de la documentació
Venta dels tiquets de dinar (cal reservar amb la inscripció)

9,45 h. Benvinguda i presentació de la jornada

Amb la intervenció de Francisco Esteve, President del Consell Comarcal del Matarraña-Matarranya; Lourdes Castellana, alcaldessa de Tarroja de Segarra (Lleida), seu de la 1a Trobada; Rosa Ma Canela, promotora de la Trobada; i Pepa Nogués, comitè organitzador

10 h. Conferència inaugural: “La convergència de dues ciències. Els saurins del segle XXI”

A càrrec de Josep Lluís Castelló, saurí director de waterfinders SL, especialista en localització d'aqüífers i investigació de les falles de llarg recorregut d'arreu del món, actualment desenvolupant el mapa mundial de l'aigua.

10,40 h. Taula rodona: “Històries de vida de saurins. Com es fa un saurí”

Introducció i coordinació a càrrec de Rosa Ma Canela, antropòloga especialitzada en cultura popular i autora del llibre sobre els saurins: *Bruixots de l'aigua* i del blog del mateix nom.

11,45 h. Pausa-cafè

Signatura del llibre *Bruixots de l'aigua*. A càrrec de l'autora, Rosa Ma Canela

12,15 h Conferència: “Aproximació a la geobiologia. Com entendre el do del saurins”

A càrrec de Josep Ma Llorach, biòleg especialitzat en geobiologia (vegeu més informació en Excursió 1)

13 h. Taula rodona 2: “Els saurins en el futur: entre la tradició i la innovació”

Coordina: Pepa Nogués, antropòloga especialitzada en cultura popular.

14,30 h Dinar. A l'Hotel la Font del Miro (Fuente del Miro, a Vall-de.-roures).

Presentació: “La Història d'un vi. El saurí”. A càrrec d'Antoni Sánchez-Ortiz, enòleg de Vinyes del Solà d'Ares (El Molar, El Priorat). Més info: www.soladares.es.

Presentació de la línia de vi, cava i oli “Tel·lúric” de Deméter de Tastavins, finca agroecològica situada al masos de Xotxim (Ràfels i La Portellada, El Matarranya), a càrrec de Xavier Pons, historiador i promotor del projecte. (Vegeu més info en Excursió 2.)

DISSABTE TARDA

La Freixneda

16,30 h A l'Ajuntament. Visita al museu local de la Freixneda i les presons del s. XVI.

17,15 h Visita a l'Observatori Solilunar del període del Neolític, situat a la muntanya de Santa Bàrbara (als afores del poble, es recomana calçat còmode). Pràctiques amb el pèndul i les varetes. Guia: Miguel Giribets.

19 h Al Centre Social. Conferència:

“Investigació sobre les alienacions energètiques, vòrtex points i línies llei al Matarranya”

A càrrec de Miguel Giribets, llicenciat en geografia i història especialitzat en arqueoastronomia; Jordi Pascual, radiestesista -geobiòleg, especialista en harmonització i equilibri energètic; i Toni Albert, ecologista, saurí i estudiós dels vòrtex cosmotel·lúrics, president de l'associació Eco-cultural Tierras Sagradas.

Més informació sobre l'estudi: www.ikimap.com/es/ikimap/matarrana-lineas-energeticas

DIUMENGE MATÍ

9,30 a 14 h. Excursió al Matarranya. 3 opcions a escollir:

(Cal inscripció prèvia. Punt de trobada: Hotel La Font del Miro, Vall-de-roures. Desplaçaments amb cotxes particulars)

EXCURSIÓ 1:

Taller de sensibilització a la natura

Tema central: Energia de la natura.

Itinerari a peu al massís dels Ports per a aprendre de la natura i recuperar la saviesa interna amb exercicis per a connectar-nos amb la natura i augmentar la nostra sensibilitat.

A càrrec de Josep Ma Llorach, biòleg especialitzat en geobiologia, membre d'Auri-Harmonització d'espais. Més info: www.auri.cat

Places limitades (màxim 20-25 persones), cal portar aigua, esmorzar i calçat per a caminar a la muntanya.

EXCURSIÓ 2:

Un tast del Matarranya tel·lúric

Tema central: Productes de la terra

Visita al Masos de Xotxim (Deméter de Tastavins), finca agroecològica situada als termes de Ràfels i La Portellada que ha recuperat les construccions i conreus tradicionals i treballa en harmonia amb la natura seguint els preceptes de Deméter (la deessa grega de l'agricultura). Practicarem amb el pèndol i les varetes per a buscar els aqüífers i els punts tel·lúrics de la finca que han donat nom a la marca de productes Tel·lúric. Acabarem amb un esmorzar de degustació de productes del Matarranya i un taller de cata d'oli.

A càrrec de Xavier Pons, historiador i promotor del projecte i Víctor Vidal, productor agroecològic de Bioráfales-Mas de Catxol.

Més informació sobre el projecte: www.demeterdetastavins.com,
<http://demeter2007.blogspot.com.es/2010/09/demeter-de-tastavins-sl-apasionados-por.html>

EXCURSIÓ 3:

El Matarranya màgic

Tema central: Patrimoni arquitectònic.

L'arquitectura gòtica i renaixentista de la comarca amaga molts elements que van més enllà de la funció decorativa. Anirem a descobrir algunes d'aquestes incògnites a Vall-de-roures, al Castell i l'Església de Santa Maria la Major del s. XIV i obra de l'arquebisbat de Saragossa (declarats Bé d'Interès Cultural); i a Pena-roja de Tastavins, al Santuari de la Mare de Déu de la Font, obra dels Calatraus al s. XIV i declarat Bé d'Interès Cultural i Patrimoni de la Humanitat per les pintures mudèjars que conté.

A càrrec de Jesús Ávila Granados, escriptor, periodista i investigador autor dels llibres, entre d'altres, *Matarranya Desconocido* y *Matarranya insólito*.

EN PARAL·LEL A LA TROBADA

A la llibreria Serret, Vall-de-roures

El dissabte al matí a partir de les 12 h hi haurà la signatura del llibre *Bruixots de l'aigua* a càrrec de l'autora, Rosa Canela, i la presentació del cava Tel·lúric (Deméter de Tastavins, El Matarranya) i del vi Saurí (Vinyes del Solà d'Ares, El Priorat).

Més informació i inscripcions (fins a l'11 d'octubre)

per mail: info@guiesdelport.com

per telèfon: 977 435515 - 676308021

per correu postal: C/ Aragó, 76 CP 43597 ARNES

al blog <http://bruixotsdelaigua.blogspot.com.es>

Els inscrits rebran un certificat d'assistència.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Nom i Cognoms: _____
Població: _____ Comarca _____
Província _____ CP _____ Edat: _____
Telèfon: _____ Mail: _____
Especialitat de saurí o relació/interès amb el tema _____

Vol aparèixer al llistat que s'entregarà de participants a la Trobada amb nom, població, telèfon, mail i especialitat de saurí o relació ? SI NO

Tipus d'inscripció:

- Assistència a les Jornades dissabte: 7 € (inclou carpeta dossier, cafè i entrada museu La Freixneda)
- Assistència a les Jornades dissabte + dinar: 20 €
- Assistència a les Jornades dissabte + dinar + excursió diumenge: 32 €
- Excursió de diumenge: 12 €
- Ponents: Assistència a les Jornades dissabte + dinar: gratuït

Per als inscrits a l'excursió, senyaleu la vostra elecció:

- Excursió 1: Taller de sensibilització a la natura
- Excursió 2: Un tast del Matarranya tel·lúric
- Excursió 3: El Matarranya màgic

El pagament es farà en efectiu el dia de la Trobada a primera hora. En cas d'haver de cancel·lar la inscripció, es prega avisar amb la màxima antelació possible.

SOL·LICITUD DE PARTICIPACIÓ A LES TAULES RODONES

Els saurins i altres que desitgin participar a alguna de les taules rodones podran preparar una comunicació de 10 minuts de durada. Hauran de fer la sol·licitud abans del 7 d'octubre, adjuntant un resum de la comunicació i les dades de la butlleta d'inscripció.

ALLOTJAMENT

Hotel Fuente del Miro, Carretera de Tortosa S/N - 44580 Vall-de-roures (Teruel)
Tel. 978 890 195 - 630 844 044, www.hotelfuentedelmiro.com,
info@hotelfuentedelmiro.com. Preu per als assistents a la trobada: Allotjament i esmorzar: 30 €/ persona en habitació doble o 45 € individual.

A més, a la comarca del Matarranya trobareu una diversa i àmplia oferta d'allotjaments que podeu consultar a: www.matarranyaturismo.es

Organitzen:

Aula d'Artesanies, Tradicions i Ecologia
Comissió de la Trobada de Saurins als territoris de parla catalana

Col·laboren:

Consell Comarcal del Matarraña/Matarranya, Institut Ramon Muntaner, Direcció General de Cultura Popular i Tradicional del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Amics de Nonasp, Ajuntament de la Freixneda, Llibreria Serret, Guies del Port SL